

SF1645, omtenta, 090603

1a. l ges på parameterform som

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+t \\ 2t \\ 3+t \end{pmatrix}$$

insättning i ekvationen för π ger

$$1+t - 2t + 3+t = 1 \Leftrightarrow \frac{4}{4} = 1$$

som saknar lösning.

b) Då l och π inte skär varandra och ligger i $\mathbb{R}^3$ är de parallella.

(kan också räknas explicit.) Så tag en punkt på l , en på π , projicera differensen på normalen till π .

T.ex. $x = (1, 0, 3) \in l$

$$y = (1, 0, 0) \in \pi$$

$$x - y = (0, 0, 3).$$

normaliserad normalvektor: $\frac{1}{\sqrt{3}}(1, -1, 1) = n$.

$$\text{och } n \cdot (x - y) = \frac{3}{\sqrt{3}} = \sqrt{3}$$

så avståndet mellan π och l är $\sqrt{3}$.

2) Skriv om som $AX=C-B$.

$$C-B = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Vi Gausseliminera nu:

$$(A|C-B) = \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -2 & -1 \\ 0 & -1 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & 1 & -1 & -2 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 & -1 & -2 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & -1 & -2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 2 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 2 & 1 \end{array} \right)$$

$$\therefore X = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

3 Minsta kvadrattlösningen ges av

$$A^t A x = A^t b. \quad | \text{vårt fall}$$

$$\begin{pmatrix} 6 & 7 \\ 7 & 14 \end{pmatrix} x = \begin{pmatrix} 7 \\ 11 \end{pmatrix}.$$

Detta ger $x = \begin{pmatrix} \frac{3}{5} \\ \frac{17}{35} \end{pmatrix}$, dvs

$$x_1 = \frac{3}{5} \quad \text{och} \quad x_2 = \frac{17}{35}.$$

4a Det är 3 vektorer i $\mathbb{R}^3$ och då räcker det att visa att de är linjärt oberoende. Vektorerna är linjärt oberoende om

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 0 \end{vmatrix} \neq 0.$$

Vi får $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 0 \end{vmatrix} = 0 + 8 + 3 - 2 - 0 - 6 = 3 \neq 0$

Så vektorerna bildar en bas.

4b Koordinaterna bestäms ur

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 2 & -1 \\ 2 & 3 & 0 & 4 \end{array} \right) \text{ som ger}$$

koordinaterna $(-1, 2, -1)$.

5

$$\left| \begin{array}{cccc} 1 & x & x & 1 \\ x & x & x & 1 \\ x & x & 2x & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \end{array} \right| = \left| \begin{array}{cccc} 1 & x & x & 1 \\ 0 & x-x^2 & x-x^2 & 1-x \\ 0 & x-x^2 & 2x-x^2 & 1-x \\ 0 & 1-x & 1-x & 0 \end{array} \right| =$$

$$= \left| \begin{array}{cccc} 1 & x & x & 1 \\ 0 & 1-x & 1-x & 0 \\ 0 & x-x^2 & 2x-x^2 & 1-x \\ 0 & x-x^2 & x-x^2 & 1-x \end{array} \right| = \left| \begin{array}{cccc} 1 & x & x & 1 \\ 0 & 1-x & 1-x & 0 \\ 0 & 0 & x & 1-x \\ 0 & 0 & 0 & 1-x \end{array} \right| =$$

$$= -(1-x)^2 \cdot x = 0, \text{ vilket ger}$$

$$x=1 \text{ eller } x=0.$$

6.7 Låt $\vec{u} = \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ -2 \end{pmatrix}$ vara normalvektor

till π . Då gäller att

$$L\vec{x} = \vec{x} - 2 \cdot \frac{\langle \vec{x}, \vec{u} \rangle}{|\vec{u}|^2} \cdot \vec{u}$$

Vi får då att $L = I - 2 \frac{\vec{u}\vec{u}^T}{|\vec{u}|^2}$

$$L\vec{e}_1 = \frac{1}{9} \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$$

$$L\vec{e}_2 = \frac{1}{9} \begin{pmatrix} 4 \\ 4 \\ -8 \end{pmatrix}$$

$$L\vec{e}_3 = \frac{1}{9} \begin{pmatrix} 4 \\ -8 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$\therefore L$'s matris är (i standard basen):

$$\frac{1}{9} \begin{pmatrix} 7 & 4 & 4 \\ 4 & 4 & -8 \\ 4 & -8 & 1 \end{pmatrix}$$

7a ~~7a~~ $\det(A - \lambda I) = (1 - \lambda) \cdot \begin{vmatrix} 1 - \lambda & -1 \\ 2 & 4 - \lambda \end{vmatrix} =$

$$= (1 - \lambda)(\lambda - 2)(\lambda - 3)$$

$\therefore \det(A - \lambda I) = 0$ ger lösningarna
 $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2, \lambda_3 = 3.$

Egenvektorer: $Av_1 = \lambda_1 v_1 \Rightarrow v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$

$$Av_2 = \lambda_2 v_2 \Rightarrow v_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$Av_3 = \lambda_3 v_3 \Rightarrow v_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 2 \end{pmatrix}.$$

$\therefore A = PDP^{-1}$ där $D = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{pmatrix}$

och $P = \begin{pmatrix} | & | & | \\ v_1 & v_2 & v_3 \\ | & | & | \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & -1 & 2 \end{pmatrix}.$

7b ~~7b~~ $A^{-n} = PD^{-n}P^{-1}$ där $D^{-n} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2^{-n} & 0 \\ 0 & 0 & 3^{-n} \end{pmatrix}.$

$\therefore \lim_{n \rightarrow \infty} A^{-n} = P \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} P^{-1}$

Då $P^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ ser vi att

$$\lim_{n \rightarrow \infty} A^{-n} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

8 Då $\det(A - \lambda I) = \det((A - \lambda I)^t) =$

$$= \det(A^t - \lambda I) \text{ ser vi att}$$

$\lambda_i = 1$ är ett egenvärde till $A \iff$

$\lambda_i = 1$ är ett egenvärde till A^t .

$$\text{Vi ser nu att } A^t \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a+b+c \\ d+e+f \\ g+h+i \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

$\therefore \lambda_i = 1$ är ett egenvärde till A^t , och
även egenvärde för A .